



METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS

Freshabit LIFE IP

Hyvinvointia, ympäristötietoisuutta ja
työpaikkoja: Tarkastelussa hankkeen
sosioekonomiset vaikutukset

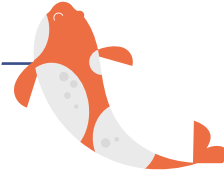




Sosioekonomisten vaikutusten
ja hyötyjen tunteminen ja
esilletuonti voi:



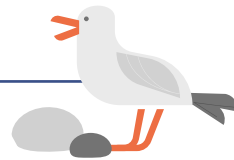
Edistää **poliittista sitoutumista**
luonnonsuojelun tavoitteisiin



Kasvattaa ymmärrystä luonnon
merkityksestä yhteiskunnassa



Edistää **sosiaalisesti kestävien**
päätösten tekemistä



Auttaa **ennakoimaan**
ristiriitatilanteita erilaisten intressien
ja toimijoiden välillä



Helpottaa luonnonsuojelun
hyötyjen **kommunikoimista** eri
sidosryhmille



Miten vaikutuksia on selvitetty?

Työpajat

- Työpajasarja hankkeen kumppaneille järjestettiin 11/2021–1/2022 kaikilla hankkeen kohdealueilla.

Tutkimukset & selvitykset

- Hankkeessa laadittiin selvityksiä useista eri aiheista, kuten hankkeen taloudellisista ja hyvinvointivaikutuksista.

Ekosysteemipalvelukysely

- Hankkeen vaikutusta ekosysteemipalveluihin arvioitiin SYKE:n toteuttaman kyselytutkimuksen perusteella.

Freshabit LIFE IP -hankkeen sosioekonomisten vaikutusten arvioinnin teemat:

Ekosysteemipalvelut

Työllisyys- ja talous

Asenteet, arvot ja osallistaminen

Virkistys, retkeily ja hyvinvointi

Ympäristökasvatus, tietoisuus ja
viestintä



“Ekosysteemipalvelut tarkoittavat niitä hyötyjä, joita ihmiset saavat luonnosta. Hyödyt voivat olla sekä aineellisia, kuten ravinto ja raaka-aineet, että aineettomia, kuten virkistyskäyttö ja vakaa ilmasto.”

Ekosysteemipalvelut



Säätelypalvelut

- Veden parempi puhdistuskyky
- Elinympäristöjen monimuotoisuus
- Geneettinen monimuotoisuus
- Lajien monimuotoisuus
- Valumavesien ja virtaamien säätely
- Maa- tai vesiekosysteemin resilienssi

Tuotantopalvelut

- Maatalouden kasteluvesi ja karjan juomavesi
- Kotitalouksien vedenkäyttö
- Kalansaaalis
- Riistasaalis
- Rapusaalis

Kulttuuriset palvelut

- Ympäristöopetus ja –kasvatus
- Lajien koettu olemassaoloarvo
- Tutkimuksen tekeminen
- Maisema-arvot
- Ihmisten henkinen hyvinvointi ja fyysinen terveys
- Kalastusmahdollisuudet
- Kesämökkeilykokemus

Talous- ja työllisyysvaikutukset



**Hankkeessa
työskenteli**
440 hlö



Palkallinen työ
9,5 miljoonaa €



Vapaaehtoistyö
10 300 t

- Metsähallituksessa ja kumppaniorganisaatioissa tehtiin palkallista työtä **9,5 miljoonan €:lla**
 - Hankkeen parissa työskenteli noin **440 henkilöä**
- Palveluita tilattiin yli **350 organisaatiolta** yhteensä yli **4,3 miljoonalla €:lla**
- Täydentäviä hankkeita yhteensä **yli 100** kappaletta
 - Yhteenlaskettu budjetti **180 milj. €**



Asenteet, arvot ja osallistaminen

- Freshabit **osallisti** laajasti lukuisia eri sidosryhmiä ja toimijoita
 - Pääosin sidosryhmien kanssa toimiminen oli toimivaa
- Hankkeen toimenpiteitä toteutettiin valtion maiden lisäksi myös **yksityismailla**, mikä vaatii osaamista osallistamisesta
- Hankkeella on useita hyviä esimerkkejä osallistamisprosesseista, jotka ovat parhaimmillaan:
 - **Muuttaneet sidosryhmien asenteita**
 - **Ehkäisseet konflikteja**
 - **Kasvattaneet tietoisuutta**



Toimenpide-esimerkki:

Raakku

- Vesiensuojelutoimenpiteillä voi olla monia sosiaalisia vaikutuksia
- **Esimerkiksi kumppanit arvioivat, että raakun suojelutoimenpiteet:**
 - Toivat joen varsilla elävät ihmiset yhteen suojelemaan uhanalaista laji
 - Lisäsivät yhteistyötä yli kuntarajojen
 - Yhdisti muutoin monista luonnonsuojelukysymyksistä erimieliset tahot yhteisen asian äärelle
 - Lisäsivät paikallisten ylpeyttä asuinalueestaan

Virkistys, retkeily ja hyvinvointi



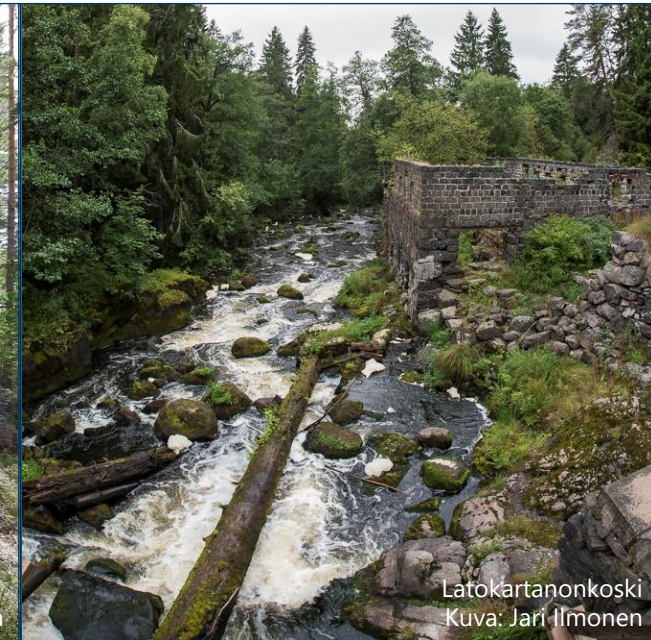
Tyköläjärven lintutorni
Kuva: Eeva Einola



Billnäsön kalatie
Kuva: Piia Nordström



Hytermä
Kuva: Sari Pulkka



Latokartanonkoski
Kuva: Jari Ilmonen

Vanajavedellä virkistyskäytön mahdollisuuksia kohennettiin viidellä kohteella.

Virkistyskäytön kehittäminen kohdentui erityisesti lintujärville, joilla rakennettiin ja kunnostettiin **lintutorneja**, **polkuja** ja **pitkospuita**.

Billnäsissä hankkeen aikana rakennettiin kalatien yhteyteen **ulkoilureitti**, joka tarjoaa tietoa muun muassa Mustionjoen raakkupopulaation elvytyksestä ja toimenpiteistä vaelluskalojen eteen.

Puruvedellä Hytermän saarella rakennettiin **1,5 km mittainen reitti**, joka esittelee alueen luonnon lisäksi kulttuuriperintöä.

Punkaharjulla puolestaan kunnostettiin **5 km helppokulkuinen reitti** ulkoilijoiden käyttöön.

Kiskonjoella parannettiin virkistysmahdollisuuksia erityisesti Latokartanonkoskella. Alueella kohennettiin **kulkureittejä**, rakennettiin **kanoottien maihinnousupaikkoja**, pystytettiin **opasteita** ja **poistettiin vieraslajeja**.



Ympäristökasvatus, -tietoisuus ja viestintä



Luontokouluihin osallistui
2480 oppilasta



Mobiilipelejä pelasi
27 000 oppilasta



Talkooleireille osallistui
500 henkilöä
& 5800 tuntia

- Hankkeessa järjestettiin mm. luontokoulupäiviä, erilaisia tapahtumia ja seminaareja sekä julkaistiin ympäristökasvatusmateriaaleja

Yhteenveto - case Puruvesi

1. Puruveden rantakiinteistöjen taloudellinen arvo on **365–390 milj. €** (Kivistö & Heinänen)

- Sinilevän lisääntyminen voisi aiheuttaa arvonlaskua keskimäärin noin **20 %** (73–78 milj. €)

2. Erityisesti turistit ja mökkeilijät **vähentäisivät Puruvedellä käyntiä**, jos vedenlaatu heikkenisi (Tienhaara ym. 2021)

- Vedenlaadun paraneminen yhdellä kertaluokalla lisäisi vuosikäyntien määrää 20 % (Tienhaara & Pouta 2017)

3. Punkaharjun ja Puruveden alueen kävijätutkimuksen (Satovuori 2021) mukaan puolet vastaajista koki **vedenlaadun vetovoimatekijänä**

4. Arvioitu hyöty virkistyskäynneistä Puruvedellä on **4,37 milj. €** vuodessa (Tienhaara ym. 2021)

- Jos vedenlaatu olisi erinomainen, arvo olisi **5,5–6,7 milj. €**
- Jos vedenlaatu olisi heikko, arvo olisi **2,8 milj. €**

Kiitos!

